

A „KELET” előfizetési díja:	
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva	
Egész évre	16 frt.
Félévre	8 „
Negyedévre	4 „
Egy óra helyben	1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 7 kr.	

Megjelenik a „Kelet” minnennap, az ünnepekét követő napok kivételével.

Szerkesztői szállítás:

F5 4-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ÉRTÉKESEBB CZIKKEK DVÁZTATNAK.
Kéziratok nem adatk vissza.

Kiadó-hivatal:
Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

Hirdetési díjak.

Hatszor hasábozott gárdond sor vagy annyi tere 6 kr.
Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Orpelik Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus der Wollzeile 36.) Haasenstein et Vogler (Vallischgasse 10.) Rud. Mosse Publicistische Bureau Budapest
Háasenstein és Vogler hirdetés köv. irodája. Goldberge
A. V. hirdetések felvétel irod. Budapestben Szervitátor 5. sz.
Nyititéri czikkok
gárdond sora után 25 kr. fizetendő.

Két fontos törvényjavaslat.

(Sr.) A kormány, midőn betérjesztő a Bosznia közigazgatásáról és a hadsereg létszámáról szóló törvényjavaslatokat, csak a fizikai helyzetnek, és természetes követelményének akart törvényes kifejezést adni. Anynyira természetes, szükséges az, mit tesz, hogy bár erős, de csak mellékes támadásokban részesül és ha őszintén nyilatkozik, vagy csak komolyan gondolkozik, maga az ellenzők beallja, hogy egyebet nem tehetne.

A boszniai kérdés már annyiszor volt vitatva, és oly szűkkörü körletökkel van körülveve megoldásának módozata, hogy bizonyára a vita alatt minden képzelhető megoldás már előfordulhatott — ha ezek közt igen sokat lehetne válogatni. De épen a vita meddősége jelenti azt, hogy a kormány előtt is csak az az alternatíva állott, melynek jobbik és alkotmányosabb felét választá; t. i. vagy teljesen absolutistius alakban meghagyni Bosnia administrációját és a hadi költségek ezimint az erre vonatkozó törvényjavaslat tervezé, alkotmányos elhatározás alapján, a törvényhozás által felhatalmazást adni a közős kormánynak a felelősség melletti administrtációra, kiköve a törvényhozások előleges elhatározását minden oly kérdésben, mely építkezésekkel, beruházásokkal vagy pláne vámtügyi, pénzrendszerre vagy adózásra vonatkozó intézkedésekkel áll kapcsolatban. Tehát a statusquo — alkotmányos ellenőrzéssel. Ebből áll a törvényjavaslat, melyről sz van. Már most kérdjük: lehet-e egyebet most, e tekintetben határozni? Az alkotmányos kormányzásra, illetőleg ellenőrzésre szükség van azért, hogy takarékosan és az igazság követelményeinek megfelelően kormányzassanak a megszállott tartományok; részben a monarchia pénzügyi érdekénél fogva; részben pedig azért, hogy a megszállás célja, a pacificatio és jogviszonyok consolidációja előressék. Ezt tisztán és kizárólag katonai administrtációval, feltétlen meghatalmazás és pausalis összeg megszavazása alapján elérni nem lehetne.

Ezzel szemben van a másik szélsőség. Bekebelezni a tartományokat a monarchiába és egészen modern, civil administrtációt szervezni ott. Ennek két legyözhetsetlen akadály van. Egyik maga a berlini szerződés, mely ideiglenes megszállással és administrtációval bizott meg a megszállott tartományokban; másik a novibazári szerződés, melyben világosan el lön ösmerve, e tartományokra nézve is a sultán souverainitása, tehát területváltozásról, bekebelezésről, szó sem lehet. Már pedig ily ingatag alapon nemcsak jogunk nincs ily administrtációt építeni, de érdekünkben áll, mert nagy pénzbeli áldozatokkal járna.

Igy tehát ki volt zárva az a lehetőség, hogy a monarchia egyik vagy másik fele alkotmányos kezelésbe vegye a megszállott tartományokat; tehát nem vonhatta be egyik vagy másik kormány és parlament ellenőrzése alá sem. De ekkor okvetetlen az a megoldási mód áll előttünk, melyet a törvényjavaslat tartalmaz; t. i. a közös kormány és delegatíók által való alkotmányos ellenőrzés, az administrtációban a statusquo lehető fentartásával; de minden nagyobb és állandóbb kiadás vagy elvi elhatározásnak fentartása a két parlament számára.

Tagadhatatlan, hogy nehéz feladat ez így is. Mert a rendes és rendkívüli teendők, valamint kiadásokat megkülönböztetni, azokat különböző forumok által tárgyaltatni, nem könnyű dolog. De mi még a nehézségben is bizonyos garantíát látunk, nemcsak alkotmányos, de pénzügyi tekintetben is. Bizonyára a beruházások, befektetések nem fognak gyakoriak és könnyen eszközölhetők lenni, ha a két parlament előleges elhatározása alá terjesztendők; mintha megtétetnek a katonai kormány által (mint már előfordult) és a delegatíók jóváhagyása alá bocsátatnak.

De a nehézségek és a megoldás hiánya, dacára is lehetetlen komolyan venai az ellenzők azon siránkozását, melyben az alkotmányt, a dualismust látja e megoldási módozat által fenyegetve. Holott nem hogy elvételnek bármely is. Magyarar-

országtól és a magyar törvényhozástól, abból a misáját vagy a monarchia ügyeit illeti (pedig ebből áll az alkotmány és erre vonatkozik a dualismus), de még új jogokat szerez az, és adualismus eszméje, teljes paritással keresztl van vive a megszállott tartományok feletti felügyeletnél is.

Épen keleten elfoglalt positionk, befo-lyásunk háttvére és a sikeres actionk által visszaszorított Oroszország, visszatartott Olaszország feltékenysége, valamint a nemzetközi helyzet folytonos bonyolultsága; a hatalmaknak féltékeny versenye, kénszerít arra is, hogy nagy haderőt tartsunk fenn. És ha ennek létszámát a rendes hadseregben további tíz évre is, 800,000 főben kívánja a kormány egy törvényjavaslatban megállapíttatni, csak megmaradt azon szerény határok között, melyeket a monarchia éhez anyagi helyzete szab elő, bár a hatalmi követelmények jóval túl mennek ezeken. Mert a körülöttünk fekvő nagy államok nem hogy csökkentették volna fegyverkezésük arányait, de még csak ugy sem tettek, mint mi, további tíz évre is tenni szándékunk t. i. haderejüket változtatlanul sem tartották meg; hanem tetemesen fokozták, különösen Olaszország és Oroszország fordított nagy figyelmet hadereje kifejtésére; megkésztették azokat az utóbbi években. Ezekkel szemben — megmaradni a statusquo mellett bizonyára annyi, mint egy felől kifelé jelezni a monarchia békés szándékait; másfelől befelé iparkodni az anyagi helyzet súlyos követelményeinek lehetőleg eleget tenni. De tovább menni — hatalmi degradáció nélkül bizonyára nem lehetne.

A székesfehérvári gazdasági kongresszus határozatai.

(A sepsiszentgyörgyi vándorgyűlésen előadta Szabó József.)
(Folytatás.)

A Székes-Fehérváron 1879. évi jun. 3—5 napján tartott II-ik értekezleten tárgyalt harmadik kérdés:

„Az 1868-ik évben Budapestén tartott országos borászati értekezlet óta a szőlőművelés és bortermelésben haladás vagy hanyatlás tapasztalható-e? esetleg a hanyatlás oka miben áll s miként lehetne annak utjába gátot vetni?”

Az első kérdésre értekező kimutatja, hogy haladt, miután 1868-ban az összes magyar országai szőlő terület 664795 cat. holdat tett és 1878-ban 784,593 cat. holdat, tehát 119,797 holdal nevedkedett, Erdélyben pedig ma már 38,309 holdat tesz.

A szőlőművelés, borkezelés, ha lassan is, de halad.

A mávodik kérdésre, hogy némely jelesebb borvidéken banyalott és mi az oka; több jelesebb borvidéken mint Tokaj, Hegyalja, Balaton mellett, Pozsony és Buda vidékén találni sok elhagyott régi szőlő helyeket, okai részint a tulajdonosok, részint a kormány hibáiban lehetők fel;

az igen sok vegyes fajmivelés, trágyázás hiány, hegyrendszeri törvény rossz borkezelés változó szállítással fogva export képesség hiánya, borhamisítás, magas vasuti vám tarifák stb.

A harmadik kérdésre, hogy mi lenne teendő:

- hegyrendszeri törvény, hegymenterek kötelező alkalmazásával;
- vidékenként a hegyvidéki tanács kiválasztás folytán ajánlat 3—4 a helyi viszonyoknak megfelelő fajjal beültetése bár a területnek fele részét;
- aszfali esemege szőlők tenyésztése coganapartási ipar elősegítés, melléktermények, ecet, bor, olaj, borkő, borkősav, sajtolt élesztő stb. gyári készítés;
- érett és a talajba 5—6 cm. mélytrágya alkalmazása;
- pinceegyletek alakítása a bortmelők érdekében és nem csak nyereszkedés tekintetből;
- vinczellár oskolák felállítása.

Ezek után a sz.-fehérvári ország. cong. határozattá emelte:

A hegy rendőri törvény megalkotását szükségesnek és sürögnek tartja azért, hogy szőlőhegyekben ugy a közrendtartás, mint a közbiztonság és az okserü szőlőművelés érdekében fogantatosítandó intézkedések végrehajassanak.

A tultermelés folytán bekövetkezett árcsök-

kenés mellett több figyelem fordítandó az asztali szőlő fajok termelésére, meghonosítandó a cognac ipar s a borászati intézetekben kísérletek teendők a bortermelés egyéb s iparilag fontosabb mellék terményeinek elő állításával.

Ohajtandónak tartja, miszerint minden borvidéken a kellő anyagi erő jelen vagy nem léte szerint pinceegyletek, pince-szövetkezetek alakítandók, vagy legalább ambulans pincementerek alkalmazandók a bornak nagytömegben egyöntetű kezelésére.

Kivánatosnak tartja bormérési regalé méltányos alapra eszközözendő megváltását, a borgyártás és hamisítás betiltására illetőleg a természetes bor védelmére törvény hoztatál.

Kivánja, miszerint a magas kormány ezután köteendő vámszerződéseknél több tekintettel legyen a magyar bor kivételét előmozdító vámtarifák mérséklésére, basson oda továbbá a kormány, miszerint a vasut társulatok coulansabb vitel díjakat léptessenek életbe a magyar borkivitel előmozdítására.

A bor értékesítésének előmozdítása céljából felkérendő a magas kormány, miszerint hasson oda a közös külügyminiszterium utján, hogy külföldön székelő konzulátusaink mellett borárucarnokok állitassanak fel, s hogy konzuljaink a bor üzleti viszonyokat éberebb figyelemmel kísérik s a fontosabb mozzanatokról a magyar kormányt értesítsek.

Szükségesnek tartja végre, hogy még ez évben ősszel és ezentul évenként borászati congressus hívassék össze; szükségesnek ismeri, hogy az országgyűlés a borászatra, emez egyik legfontosabb iparágra több dotatíóval lássa el a földművelési-, ipar- és kereskedelmi miniszteriumot; kívánja, hogy Erdélyben egy vinczellér-képezde állitassék fel s hogy a budai központi vinczellér-képezdeben borászati kísérleti állomás létesíttessék, tartassanak borászati póttanfolyamok néptanítók részére, borvidékeken fekvő községek népiskoláiban a borászat tanítása felvettessék s vándor-előadások tartassanak, oly boros vidékeken, hol ezeket a bortermő közönség igénybe venni kívánná.

A székes-fehérvári congressuson tárgyalt kérdések között Galgóczy Károly tárgyalta a gazdasági munkáldorést, a gazdaság jelen körülményei között viszonyitva, egyrészen a gépek használatához, másrészen a munkások, illetőleg nap-szám szaporodásához, ezen értekezésben előadó úr a versenyképesség olcsóbb termelhetős alapján nem a kézi, hanem a gép-munkaerőt sorolja első feltételül, a gépek közül a kapáló, töltőgépet ekéket ajánlja, miután szerinte 2/3 kézi erő lenne megkímélhető és így Magyarország évenként kapás-növényekkel bevettelt terület 2—3000 cat. holdat véve fel, ennek kétszeri kapálására 24 millió 600,000 napszám véve fel, 17,600,000 nap-szám kimelés lenne elérhető, részemről elesmerem ezen gépek célszerűségét, ott a hol a kézi erő annyira hiányzik, hogy részes mívelésre 2/3-ba például, ki nem adható, de a hol ez tehető, ott előnyösebbnek tartom, mert az ezen kapáló ekék segítségével is eszközözendő kézimivelés, ha kivánt 1/3-ad kézi erő sem biztosan és legfőképpen nem akkor, a mikor kellene található, továbbá a megkíméltnek felvett 2/3 kézi erőből még leszámítandónak tartom a kapát tartó és vezető munkást, legalább itt nálunk létező kötöttebb talajban, a mi a fentebbi arányt változtatná, de mindenestre ott, hol indokolt és oly növényeknél, melyek részes mívelés alá legalább, mint itt nálunk a répa ki nem adható, nagyon elősegíti. . . a mívelésre, hanem ezen kapáló-ekéket megelőzőleg és első sorban a vasekék elterjesztésére hatni példákul tartom sietőbbnek, értekező előtt lehet, csak a királyhágón tuli rész lebegett, hol mindenesetre, már nagyobb mérvben vannak elterjedve, nálunk azonban, fájdalom, nem hogy a földmives kisebb osztállynál, de még a birtokos osztálynál is, habár haladás elesmerhető, de még sok kívánni valót hagy fenn és ez okból én, mindezek előtt a vasekék, mint más ekék és gépek első feltételül ajánlanám, az erre hivatott vidéki gazdasági egyletek által terjesztendőnek.

Továbbá a gyűjtő-gépek, kaszáló és arató-gépek ott, hol a helyzet ajánlja, ezek használhatását megengedi és indokoltá teszi. Igen hosszúra terjedne azoknak hol és mikénti használatáról, vagy elhagyásáról értekezni, ezért átterek az általa ajánlott cséplőgépek, mint csakugyan, továbbá, hogy a takarmány, különösebben a luczerna termesztés a volt urbáres birtokosoknak is lehetővé téessék, hogy arra készszenek, takarmány nyomás hasitassék ki.

3) Alkottassék törvény, mely: a közös legelő-területek mikénti használatát,

az apaállatok kötelező tartását, az apaállatok mikénti alkalmazását, állatoknak a tenyésztésből való kizárását, a szarvasmarha-katasztert stb. szabályozza.

Mert hazai marháink létszámának és minőségének hanyatlása elviázhatlan és mert ennek egyik fő oka az elégtelen bikaszámban és az apaállatok jobbadán meg nem felelő minőségében rajlik: fölkerendő a magas kormány, hogy a bika tartás kötelezővé tétele után:

4. a.) A szakértők meghallgatásával alkossa meg a tenyész kerületeket, ezekben szervezze a tenyészbizottságokat és lássa el azokat kellő utasításokkal;

b.) jelöltesse ki a kerületekben tenyészteendő jellegeket.

c) gondoskodjék, hogy a bikatartást szabályozó törvény életbeültetésére bizonyos átmeneti idő fentartassék;

d.) hazai szarvas marha fajaánk érdekében meióbb szervezzon bikanével telepeket, egyet az erdélyi részekben, míg egyet a Királyhágón innen, honnét a községek annak idején bika szükségletüket fedezhessék.

e., nyujtszon módot és segélyt, hogy a tenyészlő közönség — illetőleg a községek — beszerzezhessék a szükséges bikákat, a törvénynek megfelelően képesíttessenek.

5. Mig a kötelező bika tartás életbe léptethető lenne, állitson már közelebb föl bika állomások, melyeknél a kerület leendő jellegének megállapítására tekintettel legyen.

6. Létesíttessen törvényt, mely az ország állategészség ügyrendeletét szabályozza.

7. Törekedjék a magas kormány, hogy a szarvas marha és annak terményeinek értékesítése kedvezőbbé váljék és pedig

a., az által, hogy a vaspályákon való szállítás jobb, gyorsabb és olcsóbb legyen.

b., hogy a külföldi piacok a marhavész ürügye alatt előttünk el ne zárathassanak és a vámok elviselhetők legyenek. Ezen utóbbira nézve követessék el minden a mi lehetséges és ha más-kép nem, a megtorlás segélyével iparkodjék czélt érni.

A hozott határozatok közül még két nevezetes határozatot röviden mint minket is nagyon közelről sulyoson érdeklőket.

Az idő előhaladta dacára is szükségesnek tartom a vándorgyűlés figyelmébe ajánlani.

Tudvalevőleg az új cataster alapjául az 1875. évi VII-ik törvényezik szerint a föld tisztá jövedelme felállitásául 1866-tól 1872-ig terjedő oly 6 év vétetett, a minőhez hasonló magas áru 6 év talán 20 év alatti időszakban nem található; továbbá a törvényhez adott utasítás szerint a széna ár meghatározásául a zabpozsonyi mérő árából a táptartalom leszámittatásából kikerekített olyan 40—120 . . . a mely még a városok legközelebb fekvő helyeken nem létezik, mert a már eléggé kimutatott marha létszám csökkenése folytán itt nálunk fájdalom sok széna kerül nemcsak a birtokosoktól is eladásra. nem mintha célszerűbben fel nem használhatni, de gyakran a kénytelenség, adóvégrehajtástól menekülés miatt inkább szűkebben kénytelen táplálni tengetni állatját és elpredálni szénáját.

(Folyt. köv.)

— Haymerle báró külügyminiszter hivatalba lépte alkalmából a monarchia külképviseelőihez következő körjegyzéseket intézett:

Ó császári és királyi felsége legkegyelmesebben kinevezett engem a császári ház és a külügyek miniszterévé. Legnagyobb hálával eltelve felséges uralom bizalmának ezen kiváló jeléért, nem titkolhatom el a komoly felelősséget, a melyet magamra vállalom azon magas hivatattal, a melyre meghivatam. E felelősség érzete annál erősebben hat reám, mert olyan államférfi utódja vagyok, a ki jelentékeny szolgálatokat tett felséges uralkodónak és a monarchiának.

Az a ragaszkodás, a mely a felséges uralkodónk iránt eltölt, bátorit és támogat földatomban, a mely reám bizott. Ez pedig nem más: mint elődöm művének folytatása. Minthogy én is résztvehettem e munkában a berlini congressuson, fölmenthetém magam annak határozott kijelentésétől, hogy Andrassy gróf ur lemondásával politikánaknak semmiféle módosítása sem jár. Én azonban fontosságot tulajdonítok annak, hogy semmi kétség se maradjon e tekintetben, mert azt

a meggyőződést táplálom, hogy ő Felsőge szándékainak nem felelhetek meg és a monarchiát nem szolgálhatom jobbau, mintha követem azt a politikai irányt, a mely komoly események közt biztosította hazánknak a béke jótéteményeit és tekintélyének fentartását.

A berlini congressus szentesítette a hatalmak egyetértését. Ez egyetértés fenntartása, azon politikai állapot megszilárdítása, a melyet keleten alkotott, a béke helyreállításának a nyugalommal való megkoronázása, az ipar- és kereskedelem biztosítása, a legmagasztosabb föladatnak látszik elötmén, és én legfőbb kötelességemnek tartom minden erőmet ennek szentelni. Én azt a reményt táplálom, hogy a császári és királyi kormány találkozni fog ez irányban a többi hatalmak beleegyezésével és támogatásával.

A legnagyobb gondtal ügyelni fogok arra, hogy megőriztessék a monarchia becsülete és méltósága és megővassanak érdekeink. A fölmerülő kérdésekben minden

a nem katolikus vallásának házasságának, hogy érvényes legyen, mindenkorra a köztársaság polgári hatósága, azaz a békebíró előtt kell szükség kép megkövetelnie. Nem katolikus és idegen nemzetiségűek közt kötött házasságok tehát, melyek az említt törvény rendelkezéseinek figyelmen kívül hagyásával az illető egyházakhoz képest lelkészi vagy pedig az illető konszultus előtt kötöttek Uruguayban érvénytelenek és nem ritka eset, hogy az ily eljárás által fontos s nagy horderejű magán édekek veszélyeztetnek.

A nevezett köztársaság ideiglenes kormányzója Don Latovre Lorenzo, a külföldi hatalmak képviselői szorgalmazása folytán, s az ottani miniszter-tanács 1878 évi szeptember 24-én kelt határozatához képest, rendeletet bocsátott ki, mely szerint az érintett házasságok oly feltét mellett érvényeseknek fognak elismertetni, ha az illető házasságok négy hó alatt esketési bizonyítványukat az illetékes békebíróknál bemutatják a végből, hogy az a törvényszabta formalitásokkal az illető jegyzetekbe bevezetessék.

Egy későbbi rendelettel 1878. évi október hó 28-án ezen négy havi határidő a nevezett köztársaság területén tartózkodó személyekre nézve nyolcz óra hosszabbítottat meg és egyszerűs-mindoly intézkedés is történt, hogy a külföldön élők egy évre terjedő kedvezményi határidőn belől, azaz 1879 évi okt. 28-ig az előirt e részbeli formalitásokat az illető uruguay-i consul előtt teljesítsék.

Az utóbb hivatolt rendelkezés előnyei a még életben levő házastársra is kiterjesztendő és ezen kedvezmény alól csupán azon életben maradt férj vagy feleség képez kivételt, a ki e rendelet kelt előtt, vagy annak kihirdetésétől számítva hat hó után örökösödési igényével lépett fel az elhalt házastárs hagyatékára arányában.

Mindkét házastárs elhalálása esetén pedig hátrahagyott árvaának áll jogában elhalt szülőik házasságát a fennebbi módon érvényessé nyilvánítottatni.

Ennélfogva föl hívom a megye közönségét, hogy a fennebbieket szabályszerint hozza köz tudomásra.

Budapest, 1879. júl. 31.

Trefort m. p.

NAPI HIREK.

Kolozsvár. 1879. okt. 19.

Ö oszárí és Apostoli királyi Felsége, a közös külügyi és közös pénzügyi miniszterek előterjesztése folytán, f. évi október hó 12-én kelt legfelsőbb elhatározásával, Tóth Vilmos, val. belső titkos tanácsost, a közös legfelsőbb számvevőség elnökévé kinevezte.

— Udvarhelymegye törvényhatósága területén alakult „parajdi vegyes ipartársulat” alapszabályai a földmívelés-, ipar- és kereskedelmi m. kir. miniszterium által, f. évi 22,874. sz. a. törvényes bemutatási záradékkal ellátattak.

— Szép alapítványt tett a kolozsvári egyetem számára Tollas Károly, kinek kora halálát nemrég jeleztük volt lapunkban. Mint értesültünk, ugyanis, 8000 frtot hagyott végrendeletileg a kolozsvári egyetemnek; a hagyományozás közelebbi föltételei és részleteiről, — ha vajon ösztöndíj-avagy pályadíjallapnak szánta-e a hagyományozó ez összeget, — nem értesültünk. Bármily rendeltetésre jellelt is azonban ki, minden esetre szépen jellemzi az ily korán elhunyt tehetséges ifjút, ki nemcsak életében foglalkozott egész szenvedéllyel a tudományokkal, hanem még halála után is szolgálatot akart tenni a hazai tudományos oktatás igényeinek.

— Nemzeti színház. Vasárnap egy új népsziművet mutattak be színészeink. Az igazgalóság azzal egyeztetett iránta érdeklődést kelteni, hogy a szerző nevét titokban tartotta a második (tegnapi) előadásig. Pletyka pedig az új dolog címe, szerzője pedig Palotai Andor. Ismeretlen név drámai irodalmunkban. Palotai mint mondják, régebben a vidék színészkedett; ezután a budapesti Nemzeti Színháznál sugó lett. Ebben a minőségében aztán állítólag vele történt volna meg a Paulai-féle botos affaire. De bárki legyen is a szerző, darabja nem vall tehetségre. Meséje nagyobb részt, alakjai pedig egytől-egyik compiliáció s élénken emlékeztetik a nézőt hol a „Falu rosszá”-ra (a csirkelapás epizódus részlete), mely az egész mesét keresztülhúzódik vagy Pista alakjával, ki duhajkodásában és szerelmében nem egyéb Gándor Sándor halvány árnyékánál), hol a „Vén bakancsok és fia a huszár”-ra (kincsesás, főképp pedig Bodola Gyurka, Friczi második kiadásban.) Van továbbá benne egy eszmé olyan stereotyp alak és helyzet a magyar népeletről, a milyeket majd minden népsziműben feltalálunk: bíró, kisbíró, cigányok, kaczkias menyecske, korcsma és korcsmai dulakodás, mászkép és tánc. Egyszóval eredetiség egy nápsziműnyi sincs az egész darabban s az a pár jobb alak (Bodoláné, Bodola Gyurka, Tusó István), mely némi figyelmet érdemel, vagy másolat a jobb eredetiről, vagy a jó játék által másolat a jobb értékekből. A mesének, különben, s általában az egész darabnak legnagyobb gyöngyöje a bonyodalom érdektelensége vagyis inkább az, hogy már az I. felvonásból előre kiszelhetjük az egész darabot; nagy hátránya továbbá az, hogy egy-egy jelenete roppant hosszúra el van nyújtva. A bonyodalom fordulataiban, valamint az egyes alakok

tetteiben pedig olyan a motiválás és következtetés, hogy még a kevésbé bírálgató vasárnapi közönség is elnevette magát helyenkint (p. o. a II. felvonásban). Mindazonáltal a sok újabb főszereplő szemben nem egy tekintetben kimagasló a „Pletyka pad” egy pár nem eredeti ugyan, de jellemzőleg festett alakjánál, egyszerűsége meséjénél, néhány drámai hatásos jeleneténél fogva, s kétségtelenül inkább megérdemelte a színrehozatalát, mint a legtöbb elődje a nyári idényben. — De azért hosszú életet nem igen jóslhatunk neki a legjobb akarattal sem, annál kevésbé, mert dalai mind újak ugyan, de nincs bennök, tán egyet kivéve, semmi szépség, a mi megragadná a hallgató figyelmét. Az előadás maga igen jó volt, gondos, összesség s a darab sikerének nagyobb részét az előadókra köszönheti. Kassai Gyurkájá, Krasznainé Bodoláné és Gabányi Turó Istvánja egyenként mesteri alakítások voltak s különösen Kassai szakadatlanul derűtségben tartotta a közönséget. Váradi Miklós (Somas Pista), Bokodi (Bo'os András) Krasznai (Portás János) és Halmainé (Erzsike) szintén teljesen kielégítő sikerrel működtek közre. Pálmai Ilka (Julcsa) tüzőről pattant menyecske volt, élénk s kifejező játéka tele drámai bérrel és jellemző színészettel; egy kissé azonban igen sokat izeg-mozog Pálmai Ilka, néha annyit ugrál ide-oda, annyit és olyanokat izeg-mozog, mintha nem is egy felnőtt embert, hanem egy gyerkőcöt ábrázolna s ilyes forgatódéli közben olykor-olykor ruházata olyan forma helyzetet vesz fel, mint egy ballerina lenge toilletteje egy-egy kecses körforgás közben szokott. Az a sok forgózkodás, izgás-mozgás, biztosítjuk Pálmai Ilka asszonyt, nagyon izléstelen s nagyon sokat levon máskülönbben élettelen játéka értékéből. Ajánljuk továbbá dictiója hevesességét is mérésélni; mert némelykor annyira belemelészik, olyan élesen hangsúlyoz, hogy beszédje csaknem rikácsolóvá, sőt emiatt némelykor érthetetlenül válik. Egy kis mérsékelttséggel a kifejezésnek ilyes nyersségét el lehet kerülni a nélkül, hogy emiatt a drámai jellemzettség és hűv csorbít szenvedne.

— Interpellatio a városi rendőrséghez. Az új építkezési szabályok szerint a belvárosban közutomásulag nem szabad zsindelelyel földni be az épületeket, sőt a meglevő régi zsindelely-födeleket is csak egyharmad részben szabad zsindelelyel kijavítani, de ezt az egyharmad részt is csak egy, ha a javításra nem szorult két harmad rész még 10 évig eltart. E határozott törvény ellenére a belszenutczában a Bornemissza, — a Muzeum utcában pedig az Ugron-féle ház régi földet a napokban kijavítván, egészen újból zsindelelyel földték be. Kérjük tehát a t. rendőrségtől: van-e tudomása ezekről az esetekről? — ha van tudomása, miként adhatott engedélyt e határozottan törvényellenes építkezésre? — ha pedig engedély ellenére történt az építkezés: szándékozik-e az illető építetők vagy építések ellen az építkezési szabályrendeletben megirt s a városi szegények pénzért illető pénzbírságot kiadni? — mert reméljük, a t. hatóság is osztózik abbéli nézetünkben, hogy a törvényt mindenki, szegénnyel és gazdaggal szemben egyaránt alkalmazni kell. (Beküldetett.)

— Gamauf Vilmost, a gazdasági egyetemen derék titkárt szomorú és váratlan csapás érte, mely általános részvétet keltett városunkban is: egyetlen gyermeke Vilmos folyó hó 20-án hajnali 2 órakor 6 évesen 7-ik évében a ronszoló torokból áldozata lett.

— Szalonkavadászat. A görény-orvosi határon e hó 17-én sárombéri id. gr. Teleki Samu, ifj. gr. Teleki Samu, geryeszéki gr. Teleki Géza és abafáji br. Bornemissza András vadászatot tartottak, mely alkalommal 49 szalonkát és 2 pár nyulat ejtettek el.

— Havazás. Görényvidéken e hó 17-ől 18-ra viradólág egész éjjel, sőt 18-án csaknem délig esővel vegyes havazás volt, ugyanígy, hogy a hegyek egészen megfehéredtek.

— Az országos m. kertészeti egyesület közgyűlésének napirendje, Deesen, október 20—26. Október 20-án este érkezés Deésre, ismerkedési estély. 21-én d. e. közgyűlés, d. u. értekezletek, este műkedvelői előadás. 22-én kirándulás a déskaknai sóbányához, — este értekezletek. 23-án kirándulás a kendi-lónai uradalomba és értekezletek. 24-én kirándulás Szt.-Benedekre, — Bazsára és Besztzerézre s értekezletek. 25-én zárülés — és az előző napok értekezleteiből kifolyó közgyűlési határozatok kihirdetése. Tanácskozás tárgyai a következők: 1. A közgyűlés elnökének és titkárnak megválasztása. 2. Jelentés az egyesület állapotáról. 3. Szervezési kérdések, különös tekintettel a vidéki körök — és az ügynőkségek felállítására. 4. A nagy tenyésztésbe felsevedő gyümölcsfajok meghatározására és a fajok elnevezésére teendő intézkedések, tekintettel az ország vidékenként eltérő viszonyaira. 5. A faiskolák és egyéb a kertészet körébe tartozó beszelezési források hitelességére vonatkozó intézkedések. 6. A kertiparnak minél szélesebb mérvben leendő kifejtésére és jövedelmeztetésére irányzott intézkedések. 7. A kerttermények piacra vezetésére szolgáló intézkedések. 8. Az ideiglenes igazgatóságnál eleve bejelentett indítványok és kérdések tárgyalása. — Lukács Sándor, egyesületi ideigl. igazgató.

— Az angol koronahercegi pár „kedvenc”-ei. A walesi herceg és neje nemrég meglátogatván a rutlandi herceg regényes fekvésű kastélyát, Belvoir Castle, a házúr és neje kérsére bejegyezték „kedvenc”-eiket egy úgynevezett „vallomások könyvébe” (confession-book). A koronaherceg ezeket írta: „Kedvenc királyom Stuart Mária, kedvenc királyom Lipót helga király, kedvenc hősöm Nelson, kedvenc erőnyem a becsületesség, kedvenc költőm Byron, kedvenc festőm Raphael, kedvenc íróm Macaulay, kedves eledelem a perigox gombóc, kedvenc virágom a rózsza, kedvelt nevem Lujza, kedvelt foglalkozásom a szellemi képesség tökélyesítése, kedvenc időtöltésem a vadászat, kedvenc tájám a Sandwich-szigetem, kedvenc vágyam dicsőséget aratni annak keresése nélkül.” A koronahercegnő ezeket írta: „Kedvenc királyom Dagmar királyné, kedvenc királyom Oroszlászivű Riebard, kedvenc hősöm Marlborough, kedvenc virágom a nefelejcs, kedvenc nevem Eduard; kedvenc foglalkozásom a zongorázás, kedvenc időtöltésem a lovaglás, kedvenc tájám Nagybrittania, kedvenc vágyam nem avatkozni be más emberek dolgaiba.

— Gazdátlan pénzek. Ilyen ritka madarakra akad, pár nap előtt törvényszékünk egy bírójá, az ügyész és ügyész. Ablakon vagy kaleslyukon, de mint halljuk, bámulatos acrobat művészetrel repültek be mind három helyre a nélkül, hogy küldőjükről bármi hírjohoztak volna. A küldemény cölja „azonban egy látszik, nem épen olyan mély titok mert azok a gazdátlan 100 és 50 forintosok az illetők által azonnal utba lettek inditva, törvényszék közvetítésével, a kolozsvári szegények pénztára felé.

— A könyvtárcsokról. Megjelentek és beküldettek szerkesztőszékünkhez: „Fiverek. Gyilkosok.” Kültői beszélyek br. Kemény Endrétől. Nyomatott a r. kath. lyceumi nyomdában K. Papp Miklósnál. Ára 1 frt. Kemény Endre egyike az ifjú költő-generáció legfigyelemreméltóbb tagjainak, kinek Muzsája mindig a költséget meglep, emelkedett hangján szól meg. — „XIV. Lajos és a spanyol örökösödés kezdő a pyrenaei békétől az acheni békéig.” Irta Gergely Sámuel. Nyomatott Stein J. m. kir. egy. nyomdásznál. — „Erdélyi Múzeum” VI. évfolyam 8 szám. — Szerkeszti Finály H. Tartalma: A római királyság elterlése és a köztársaság megalapítása. Dr. Schilling Lajostól érdekes történelmi tanulmány. — Csikmegye államilag segélyezett felső népiskolájának értesítője 1870-ől 1878—79 tanévig. Összeállította Madár Mihály igazgató.

— Az osztrák képviselő ház pártjainak állásáról a Neue Presse kimutatásá közöl, melyből átvesszük a következő adatokat: A liberális klub 91 taggal bír, az egyesület haladó párt klub 44-el, az alkotmányhű ellenzék két klubja tehát összesen 145 szavazattal rendelkezik, a konservatív s nemzetiesség elemekből álló jobboldal 3 klubja közül a jogpárti klub 57 szavazattal bír, a jobboldaliak eszerint tehát 169-an vannak. A klubokba beírva nécs 40 képviselő.

— Párba és nyolc. Rómában két fiatal zenész egy társaságban összekapott, s az összekapásnak kihívás lett a vége. Barátaik rábeszélésre a párbajnak oly módját választották, mely épen mesterségükbe vágott. — Zongora mellé tettek s a ki tovább győzi a zongorázást, az lesz a győztes. Tizenkét órai játék után a tanuk kérését öket, hogy hagyják abba a zongorázást, s bököljenek ki; de hiába. A párbaj szomorú véget ért. Huszonkét órai játszás után az egyik fél összeorogzott; a guta ütötte meg. A másik is oly rosszul lett, hogy az orvos kétségbe vonja feladását.

— A zsidókérdés Romániában végre valahára eldült. Az ellenzék bizonyos concessiókat tévén, a kormányjavaslat — két szavazat híján — elfogadtatott. Ezen elfogadott törvényjavaslat szerint immár ezentúl általában minden zsidó vagy keresztény naturalizációjához egy külön „egyéni törvény” szükséges. — A kormány még valószínűleg azon kérelemmel fog előállni, hogy valamennyi nem-román, ki a háboruban résztvevett, egyszerre honosítottassék. Földbirtok szerzéséhez a honosítás nélkülözhetlen kellék. Az „egyéni törvény” elmaradhat azoknál, kik az országban születettek s már nagykorúak, kik valamely iparágat honosítottak meg, — A kétharmad többség módosítványait elvetették.

CSARNOK.

A PÁRISI ÉLETBŐL.

Egy különös örökösödési pör.

Egy kissé szokatlan örökösödési pöröst fölöött fog az edinburghi törvényszék közelebbjítés tet hozni.

A tényállás következő:

Egy orvos leánya, Scotia egyik kis falujában, egy szép reggel arra ébredett, hogy nagy örökséget tett, s most gazdag örökös nő. A hagyományos, avagy arannyal bősélt nagybácsai, ki roppant vagyonnal tért vissza Indiáról, hirtelen meghalt s unokahúgának Grant Macphersonnak egy gyönyörű földbirtokot s 300,000 font sterling kész pénz hagyott hátra örökségül. Azon

időben miss Grant 21 éves, okos meggondló fiatal leány volt.

Birtokába vette vagyonát, s bőségsben és nagy kényelemben élt, kocsi, lovakat tartott s szűlőit is fényesen ellátta.

Ezelőtt tizenöt évvel miss Grant, megismerkedett egy fiatal hölgygyel, miss Temple-vel, kivel egész életre barátságot kötött. Mind a két leány felfogadta egymásnak, hogy soha sem megy egyik is férjhez, s egész életük végéig együtt fognak lakni.

Miss Grant azonnal vissza is utasított egy igen előnyös házassági ajánlatot, s minden későbbi időnőknak is kérlelhetetlenül kossarat adott. Egy napon végrendeletet készített, s barátnőjét tette általános örökösévé.

Ez előtt két évvel miss Temple férjhez ment s a közelebbi télen meghalt miss Grant is.

Sohasem bocsátotta meg barátnője elpártolását, a végrendeletet megsemmisítette, de másikat nem készített, úgy, hogy a roppant nagy vagyon egy Aberdeershire-ben lakó alárendelt állásu orvosra szállt, ki alig tudta, hogy miss Grant-tal rokonságban van s őt soha sem is látta. Négy más távoli rokon, Banffshireben lakó szegény emberek, fog osztolni még a vagyonban. Most miss Temple és rokonai pert szándékoznak indítani, hogy az előbb nekik szánt vagyont elvitassák a törvényes örökösöktől.

Amerikaiasan.

Egy Rómeónak hat Juliájáról ír a new-yorki „Kereskedelmi lap”: Rignold színész, karról nevezetes, hogy egyetlen szerepet (V-ik Henrichét Shakespeare hason című drámájában) tud jól előjátszani, következő reclameot gondolt ki, azon észlra, hogy boath-i színháznál kifizetett jutalomjátéka mentől jövedelmezőbb legyen: kihirdettette, hogy „Rómeó és Juliát” fogják adni a színházban, hogy a „Rómeó” szerepét játssza, de a „Juliáját” a dráma különböző felvonásaiában hét különböző színésznő személyesíti.

Az irigylésre méltó előadók nevei közt néhány ismerős hír is volt, mint például: a szép Nilson asszony, Davenport kisasszony. Dyas Ada kisassz. stb. A hős jól számított; a színházban egy hely sem maradt üressen a roppant hőség dacára, a ház zsúfolva volt. Az első Julia volt Davenport kisasszony. A második Juliának, (az erkély jelenetben) Nilson asszonynak kell vala lennie. De ez nem jött el, még pedig „betegség” miatt, mint azt a fekete frakkos egyén a színpadról a közönségnek megjelentette Davenport kisasszony játsza el tehát, az erkély jelenet is. A harmadik Julia megjelenése előtt a fekete frakkos egyén ismét kilép a sorompók elé. Általános gunyakazás fogadta. — Újabb megbetegedésre voltak elkészülve. A fekete öltönyű rendületlen maradt, s nyugodtan adta elő, hogy Nilson asszony betegségeről az orvosi bizonyítványt épen most küldték el a színházi irodából s bátor lesz fölolvadni, a tiszelt közönség előtt. Újabb bahota a nézőtörsen. Az előadás azonban csak folyt a maga rendjén és valóban még őt Julia lépett fel a színpadon, egyik kevésbé méltó Shakespeare Juliához, mint másik. Roppant neveltség előadás volt. De az őt Julia együttvéve is mind semmi volt a hős Rómeó — Rignold vasikos természetéhez s lapos játékaéhoz képest. Legjobb barátjai is a legnagyobb lehangoltságban hagyták oda a színházat, s a röggeli lapok is bírálataikban

Egy szakavatott **műkertész**
ki alkalmi helyeken mint udvari kertész szolgált, a jó bizonyítványai vannak, a jövő
1880-dik évre január 1-étől kezdve, — állomást keres.
Becsese levelek közt: M. K.-nak tks. Welts Sámuel ur gyógyszerárba
Tordán. (376) (1—3)

Meghívás részvevésre
a hamburgi államtól biztosított nagy pénzkiosorolás nyereség-cséljeiben, a melyben
1879 december 10-től, 1880 május 14-ig
8 millió 940,000 birod. markát
biztosan nyerhetni.
A 7 osztályba osztott új játéktér 94,000 sorsjegy közt 49,000 nyeresémet
tartalmaz, még pedig esetleg
400,000 birod. markát,
különösen pedig
(373) (2—10)

1 nyer. á.	250,000 m.	5 nyer. á.	8000 m.
1 " " " " " "	150,000 m.	5 " " " " " "	6000 m.
1 " " " " " "	100,000 m.	5 " " " " " "	5000 m.
1 " " " " " "	60,000 m.	5 " " " " " "	4000 m.
1 " " " " " "	50,000 m.	5 " " " " " "	3000 m.
2 " " " " " "	40,000 m.	213 " " " " " "	2000 m.
2 " " " " " "	30,000 m.	12 " " " " " "	1500 m.
2 " " " " " "	25,000 m.	2 " " " " " "	1200 m.
2 " " " " " "	20,000 m.	631 " " " " " "	1000 m.
2 " " " " " "	15,000 m.	773 " " " " " "	500 m.
2 " " " " " "	12,000 m.	950 " " " " " "	300 m.
24 " " " " " "	10,000 m.	26,450 " " " " " "	138 m.

A nyereséghúzókat természetesen hivatalosan vannak megállapítva.
E nagy pénzkiosorolás legkevesebb első húzására:
az egész eredeti sorsjegy ára csak 6 márká, v. 3 1/2 frt.
a fél eredeti sorsjegy ára csak 3 márká, v. 1 3/4 frt.
a negyed eredeti sorsjegy ára csak 1 1/2 márká, v. 90 kr.

s ezen az államtól biztosított eredeti sorsjegyek (nem tiltott igérvények) az
ár beküldése, vagy utóvétele mellett általában a legvalószínűbb vidékekre bérmen-
tesen küldetnek meg. Kisebb összegek levélbelyegben is beküldhetők.
A Steindcker-ház rövid idő alatt 125,000, 80,000, 30,000, 20,000
és több 10,000 márkás sat. nagy nyeresémet fizetett ki részvevőinek, s ez által szá-
mos család jólétéhez hozzájárult.
A betétek a nagy csélek arányához képest igen csekélyek, s a szerencsekiáltást
csak ajánlatok.
A megrendelésnél minden résztvevő megkapja a hivatalos tervet, húzás után pedig a
hivatalos nyereség-lajstromot.
A nyereségek kifizetése, vagy elküldése természetesen a szerencsés nyertes kívánsága
szerint történik.
Megrendelések postafordultával és mindenestre még e hó 30-ka előtt bízal-
san küldetnek a következő címre: Steindcker József, Damthorstrasse, bank- és váltóüzlete
Hamburgban.
U. I. A Steindcker-ház — mindenütt szolidnak és szilárdnak ismerve — nem
szorult különös reklamárra, csak tehát elmaradnak; a mire a t. közönséget figyelemztük.

Hutflész Károlynál
Leszállított áron valódi Amerikai Petroleum, első
rendű belföldi milly-gyertya, repeze-olaj kapható.
(376) (1—8)

Hutflész Károlynál
Leszállított áron valódi Amerikai Petroleum, első
rendű belföldi milly-gyertya, repeze-olaj kapható.
(376) (1—8)

(323) **FERENCZ JOZSEF** (3—6)
KESERÜVIZ-FORRÁS
Elismert mint leghatásosabb valamennyi keserüvíz között.
Dr. Leube W. a belgyógyászat tanára Erlangenben. "Nem okoz kelletlen mellék-
hatást, ha nagyobb adagban vétetik. Sőt még oly esetekben is, hol
a bélyághártya izgatott, e víz fájdalom nélküli székletet okozott." Erlangen, 1878.
Dr. Korányi Frigyes, tanár és kir. tanácsos Budapest. "Különösen az ál-
tal tűnik ki, hogy enyhén keserű, nem kellemetlen
ízű és hogy még hosszabb használat után sem sávarja meg az étvágyat s emésztést."
Budapest, 1877.
Dr. Gebhardt Lajos, tanár és a Sz. Rókus kórház igazgatója, Budapes-
ten. "Könnyen vétethetik és a többi búdai vízhez
aránylag kevesebb mennyiségben és rövidebb idő alatt hoz kedvező eredményt létre."
Budapest, 1877.
Dr. Kiss Sándor, a Sz. János kórház igazgatója Budapest. "Valamennyi
búdai keserüvíz között 'kollema' íze és jeles hatása által tű-
nik ki: gyomor- és bélhurutnál, meggyűző székrekedésnél, alhasi vérpangásnál, valamint
vértörlésnél, aranyórnál, étvágytalanságnál stb." Budapest, 1877.
Dr. Bamberger Henrik, tanár és udv. tanácsos Bécsben. "Még hosszabb
használatnál sincs semmiféle káros hatása." Bécs, 1877.
Dr. Meynert Th. az elmegyógytan tanára, kormánytanácsos Bécsben. "A mér-
sékelt adagok és azok kíméletes hatása által e köröda egybe-
vágó heveny kórosateknél gyakran fontos okajavatlannak felelnek meg." Bécs, 1879.
Ezen víz kapható minden gyógyszerár- és fűszerár-kereskedésben Kolozsvárt:
Csiky Imrénél és Hutter János, Semlai László, Vogel Károly ke-
reskedéseiben, és a forrás-igazgatóságnál Budapest.

Haszonbéri hirdetés.
Melyszerint köz tudomásra hozatik, mikép a néhai gr. Bethlen Pálné
örökössei tulajdonát képező, a bethleni határon fekvő ugynevezett tag-
béli birtok, mely 625 katastrális holdat teszen egy tagban — **jövő**
1880-dik évi április 24-én kezdve, hat évre haszonbérbe
adatik. (358) (2—3)
Ezen birtok különösen alkalmas marhatenyésztésre. A tag közepén
vannak a gazdasági épületek 60 darab szarvasmarhára, jó itatóval, közel
gazdag vízi forrással.
A birtokhoz Bethlen községében adatik egy 3 lakrészből konyha és
kamrából álló lakás, 3 holdnyi kertel.
Vállalkozni kívánók értekezhetnek gr. Bethlen Károly ó mlsá-
gával Bethlenben, vagy Bod Károlylyal Simontelken, ki az
ügyre vonatkozó bérmentes levelekre is azonnal válaszolni kész.

(374) **Eddig felülmúlhatlan.** (1—12)
MAAGER W.
cs. királyi szabadalmazott valódi tisztított
halmájzsírja
MAAGER VILMÓSTÓL Bécsben,
melyet az első orvosi tekintélyek megvizsgáltak a könnyű emészthetése
miatt gyermeknek is különösen ajánlanak és rendelnek mint legtisztább,
legjobb, legtermészetesebb és elismert leghatásosabb szert mell- és tüdő-
bajok, görvél, sömör, dagadtok, bőrkütségek, mirigy-
betegségek, nyugulások stb. ellen — **üvegenként 1 frt.** gyári raktár-
ban: Bécs, Heumarkt 3 sz. a. *) valamint az osztrák-magyar bi-
rodalom legtöbb gyógyszerárán és jóhírű anyagkereskedésben is valódi minő-
ségben kapható.
Kolozsvárt: Biró János, dr. Hintz György, Székely Miklós,
Walentini A. és Wolff J. gyógyszerárakban, — Csiky Imre, Dietrich
Sámuel és Gergely Ferencz kereskedéseiben. Abrudbányán: Vladu N., gyógyszer-
ár, — Kézdi-Vásárhelyi: Benkő J., keresk. Maros-Vásárhely: Jenei
K. gyógyszerár, — Bucher M. és Fogarasi J. D., keresk. Nagy-Bányán: Hamulovics L., gyógyszer-
ár, — Nagy-Érzsébet: Ober J., gyógyszer. Szászrégenben: Csoppelt H., gyógyszer. Székely-
Udvarhely: Solymosy J., gyógyszer. Seps-Szent-Györgyön: Fehérföld J., gyógyszer.
*) Újabb időben több ország állami közönséges tisztatartan halmájzsír-üzleteibe, s azt MAAGER
valódi tisztított dorogolódalmájzsírja szavatol egyeztetve a közönségnek eladni. E részeket kiküldendő, csak oly
üvegek keli. MAAGER valódi tisztított dorogolódalmájzsírja által töltött üvegek elismert, melyek az üvegek, tagjegy-
lejáró-kapuk és használati utasítások a MAAGER nevét áll.
**) Ugyanazt van a schaffhauseni nemzetközi sebekötőanyag-gyár: Hartenstein és társa chemizai (hú-
velyes vétevények) készítmények) gyára és new-yorki Hall & Ruckel Szodomat-gyárának is főraktára az osztrák-
magyar birodalom részére.

Tanács és segély azok számára,
a kik szegényeségben szenvednek, s főleg megerőltetett
tanulás és fárasztó munka által szemüket elrontották.
Ifjú korom óta meg volt nekem is az a rossz szokásom, hogy az új csöndt választám
tudományom munkáira. Ez, valamint sok fáradságos optikai és finom matematika munkálat által
szemem annyira meggyengült, hogy annyira inkább feletemmel megvakultól, mert foly-
tonos gyűlöletet kellett élnem, hogy a leghevesebb orvosok évekig tartó gyógyításával is da-
sított. E szomorú körülmények közt sikerült egy szert találnom, a melytől már 40 év óta a leg-
jobb sikerrel használok. Nem csak azon tartós gyűlöletet szüntette tökéletesen meg, hanem vis-
szafelé szememnek is teljes erejét és élességét, úgy hogy most 75 éves koromban szemüveg nél-
kül olvasom a legapróbb írást is, s mint fiatal koromban a legjobb látásnak örvendek. Ugyan-
kor sikerült tapasztaltam másoknál is, a kik közt többen voltak, a kik a legelőször pápaszem
egydélvel sem voltak képesek hivatásukat teljesíteni. Ezen szer kitaró használatát után eldobták a
szemüvegét és szemük azelőtti élességét visszanyerték. E **mosdó szer** egy illatos szesz, a mely-
nek alkátréseit az érzékeny képi. Nem tartalmaz sem drasztikumokat, sem fém vagy más
veszélyes részeket s Erdélyben valódi minőségben **TEUTSCH J. B.-nél Segesvárt**
kapható. Nagy üveget 2 frt 40 kr., a kisebbet 1 frt 80 kr. o. ért. használati utasítással. Az
utolsóként tehát a szenvedőknek, hogy hosszabb meg e szeszt, mert egy üveg soká elég haszná-
latra, s csak csekély adag folyóvízzel vegyítve kis fehér folyadékot ad, a melylyel reggel és est-
ve, valamint fárasztó munka után kell a **szem környékét megmosni**. A siker igen jó-
tékony és tőle s egyúttal az arcbőr frissenégét is emeli. Örülök fogok, ha általa főleg azokat
lesegítve, a kik errefelől munkásság mellett az igazság világának föllelésében, szemük vi-
lágát veszítik el. E szer használatát folytán a fiataloknál annyira divatosá vált elferdítő szem-
üveg hordásának is elejét vehetni, a mely a legtöbb esetben inkább rongálja mint erősíti a szemet.
A szemüveg csak a szem hibás szerveretén segíthet, de egészséges, vagy elgyengült szemeket
soha sem erősíthet, vagy gyógyíthat meg. (56) (10—*)
A híres dr. Romershausen-féle szem-lél mindig készen kapható és pedig:
Egy kis üveggel 1 frt 80 kr., egy nagy üveggel 2 frt 40 kr. o. é.
TEUTSCH J. B. raktárban Segesvárt.
Elárutók nagyobb megrendeléseknél megfelelő árcsökkentést kapnak.

Gyümölcsfa-eladás.
A zámi uradalom (vasúti állomás Zám) tenyész-kertjéből
minden fajta
gyümölcsfa, szőlővenyige
(363) is, valamint más (5—6)
tenyésznövények
kaphatók, s árjegyzékek kíváncsra megküldetnek.

Stein János
könyv- és zeneműkereskedése Kolozsvárt.
Második évfolyam!
Legolcsóbb, legterjedelmesebb, legdíszesebb magyar szépirodalmi vállalat!!!
Egészen ingyenes heti- és divat-melléklapokkal!!!
Sokféle ingyenes műmelléklet!!
Gyönyörű jutalomképek!!
Már is több, mint 7000 példányban elterjedve!!

MEGRENDELÉSI FÖLHÍVÁS
„KÉPES CSALÁDI LAPOK”
SZÉPIRODALMI ÉS ISMERETTERJESZTŐ KÉPES
FOLYÓIRAT
MÁSODIK ÉVFOLYAMÁRA.
Az első évfolyam a 26-dik füzetével véget ért.

Ujult erővel, ujult kedvvel lépünk a „Képes Családi Lapok”
második évfolyamába, azon reményben, hogy a magyar olvasó kö-
zönség tömörüljön fog lapunk körül.
Lapunkat a családok érdekeit szem előtt tartva fogjuk szerkesz-
teni úgy hogy legyen az igazi családi lap, szeretett, nélkülözhetlen
barátja minden művelt magyar családnak, hogy ne legyen a családta-
gok közt egy se, ki ne találjon benne valami kedvére való.
A második évfolyamnál előnyös változtatásokat,
újításokat, javításokat eszközöltünk!
Először is: lesz a lapnak rendes melléklapja és di-
vatlapja egészen ingyen, melyekről alább szólnunk.

A mi a tartalmi beosztást illeti: a főlapban közlünk érdekes elbe-
széléseket, novellákat, költeményeket, tárczarajzokat, csevegéseket, ország-
és népismerető cikkeket, képeket az állat- és növényvilágból, úti- és
vadászkalandokat, fővárosi és vidéki életképeket, életrajzokat, érdekes köz-
leményeket a természettudományok, történelem, napi események stb. köré-
ből, és pedig úgy, hogy ezek nagyobb része lehetőleg minden számban
képviselet legyen, mi már eléggé tanuskodik lapunk változatosságáról.
Lesznek hosszabb közleményeink is, de a főszöveget arra fektetjük, hogy
az egyes cikkek nagyobb része rövid, egy — legfőkébb két közlésre ter-
jedő legyen, hogy így egyrészt minél többfelé közzölhesünk, másrészt
az olvasónak lehetőleg tegyük, hogy a lapot azonnal élvezhesse, s ne kelljen
várnia hónapokig, míg valami közlemény szerencsésen véget ér.

Közlünk egy mindig szigorúan megválasztott kitűnő regényt is, s
ezek sorát Braddon a jeles angol regényíró
„A bankár úr titkai”
című érdekesítő regényével kezdjük meg. A regényhez gyönyörű ké-
pek is lesznek.

Legkittűnőbb íróink és költőink ígértét bírjuk, hogy jeles munkákkal
fognak közreműködni lapunk minél érdekesebbé tételére.
Azonkívül szívesen nyitunk tért lapunk hasábjain tehetséges kezdők
akár prózai, akár költői műveinek, s örvendeni fogunk, ha minél többet
mi vezethetünk be az irodalom kertjébe. Utasításunkat, tanácsunkat sen-
kitől sem vonjuk meg.

Ismeretterjesztő közleményeink olyanok lesznek, hogy az oktatás-
sal egyidejűleg mulattassanak is, úgy, hogy az olvasó, mikor olvassa, azt
higgye, hogy csupán mulat, s mikor elolvasta, akkor vegye észre, hogy
tanult is belőle.

Humoros közleményekre terjedelmes külön rovatunk lesz,
melyben józsi humoroskelet, ropogós adomákat, éleceket, furcsaságokat,
bolondos kalandokat stb. közlünk. Több elsőrangú vadász-notabilitás „hi-
hetetlen és mégis való” kalandjait fogja elhítoztalni.

Rendes rovataink lesznek: Mozaik, Orvosi tanácsadó, Hasznos
tudnivalók.

A különféle talányoknak, melyek fejtegetése oly kellemes időtöltést
szerez, oly nagy tért adunk lapunkban, mint egyetlen lap sem, s számos
képtalányon, szám- és szövegtalányon, sakktalányon, tréfás kérdéseken,
betű- és szótagtalányon kívül sok egészen újnemű talány várja a közlést. A
megfejtők közt értékes jutalmakat sorsolunk ki.

A „Szerkesztői üzenetek” rovatában a beküldött művek bírálatán
kívül szívesen szolgálunk fölvilágosítással minden hozzánk intézett kérde-
zősködére.

Ennyit a főlapról.
A rendes heti melléklapban az elmúlt hétnek minden érdekes
eseményét, tehát újdonságokat, tudnivalókat, lottóhúzásokat stb. közlünk.
Itt közöljük a talányfejtéseket és megfejtők neveit is, valamint a kérdése-
ket és feleleteket, hol olvassuk részéről közlünk mindennemű kérdészkö-
dést, s a feleleteket is rájuk bizzuk, czélunk lévén ez által, hogy olvasóink
egymással is, mint egy nagy család tagjai, mintegy szellemi összeköttetésbe
jöjjenek, melynek központja a „Képes Családi Lapok” legyen.
Dívatlapunk. Teljesen megérdemelt akarva azon édeklődést, melylyel
t. olvasóink lapunkat kitűntették, s egyszersmind minden tekintetben meg-
felelni akarva igényeiknek, a „Képes Családi Lapokhoz” **egészen**
ingyen terjedelmes dívatlapot is adunk, mely „Nővilág” cím-
mel minden hónapban megjelenik, s gyönyörű dívatképeken és azok magya-
rázatán kívül közölni fog a nők munkakörébe vágó cikkeket, érdekes aprósá-
gokat, kézi munkákat, társasjátékokat s egyéb unaloműző dolgokat, tanács-
okat a szakácsművészet, gazdaszonyi teendők stb. köréből.

Minden negyedévben pedig hozni fog egy gyönyörű színezett
dívatképet (az első már az első számmal) s egyéb műmellékleteket.
A heti melléklapban bő rovatot nyitunk az oly üdvös „Házi ipar-
nak” is.

Képeink olyanok lesznek, hogy a legelső külföldi vállalatokéi-
vel is kiállják a versenyt.
Igen sok eredeti képet hozunk a magyar életből, melyeket első
művészeink rajzolnak, s Morelli G. a külföldön is nagy hírnévnek örvendő
művészünk metsz.

A lapban közölt képeken kívül ezután is adni fogunk ingye-
nes külön műmellékleteket, s az első:

„Mátyás király visszaterése a vadászatról Vajda-Hunyad várába”
már az első füzetével szétküldetük
Azonkívül különös kedvezményképen, de csak előfizetőink határozott
kívánatra, szolgálunk négy nagy olajszínyomatú képpel:

„A NÉPDAL” s ennek párképe „A MONDA”
(Kicsinyített képét az 1. sz. közöljük.)
„A CSÁRDA ELŐTT” s ennek párképe „A PULYKA-TOLVAJ”

Mind a négy gyönyörű képet kizárólag lapunk számára készíté Jankó
János kitűnő művészünk, kizárólag csakis lapunk előfizetői szereshetik meg.
E képeket (nagyságuk 62—78 cm.) igen díszes, széles arany keret-
ben teljesen elkészítve előfizetőinknek darabonként 4 frt kedvezményáron
adjuk. Vidéki előfizetőinknek csomagolási díj fejében 50 krral többbe kerül.

A „Képes Családi Lapok”-ból minden 14. nap egy 36—40 oldalos
szép színes borítókkal ellátott füzet jelen meg — melynek ára csak 30 kr.
Az elmondottakból mindenki meggyőződhetik, hogy oly előnyöket, mint a
„Képes Családi Lapok”, egyetlen lap sem nyújt előfizetőinek, s hogy a „Ké-
pes Családi Lapok”, mint nem csak legterjedelmesebb, legcímesebb, de mint
legolcsóbb lap is teljesen megérdemli azt a pártolást, melyben részesül.

Azon reményben vagyunk, hogy a magyar olvasó közönség méltá-
nyolni fogja törekvéseinket, s tömegesen csoportosul lapunk köré.
Budapest, 1879. október 1-én.

A „Képes Családi Lapok”
szerkesztősége és kiadóhivatala.

Megrendelések egyenesen
Stein János
könyv- és zeneműkereskedésébe
intézendők Kolozsvárra,
a hol mindenik füzet azonnal kapható s a pon-
tos szétküldésről gondoskodva lesz.

Megjelent és Kolozsvárt
STEIN JÁNOS
zeneműkereskedésében kapható:

Boccaccio. Vig opera Suppé-től. Teljes zongora kivonat, énekhangra
zongora kísérettel. 6 frt 30 kr.

Boccaccio. Vig opera Suppé-től. Teljes zongora kivonat,
2 kézre. 2 frt 70 kr.

Boccaccio. Potpourri. I. Zongorára. 1 frt 50 kr.

Boccaccio. Potpourri. II. Zongorára. 1 frt 50 kr.

Boccaccio. Könnyű Potpourri. Zongorára. 78 kr.

Boccaccio. Keringő. Zongorára. 1 frt.

Boccaccio. Francia négyes. Zongorára. 75 kr.

Boccaccio. Fiametta-Polka-Mazurka. Zongorára. 60 kr.

Boccaccio. Szerelmi kaland. Polka. Zongorára. 60 kr.

Boccaccio. Florentiner-Gyors-Polka. Zongorára. 60 kr.

B